

Splošne vesti

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani se bodo v oktoberskem roku začeli v petek, dne 18. oktobra 1935. ob 8. uri dopoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljene prošnje za pripustitev k izpitu vložijo uradnim putem pravočasno tako, da bodo vsaj do 12. oktobra 1935. v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zglasijo pol ure pred začetkom v direktorjevi pisarni. Zakasnele prošnje, kakor tudi zamudniki pridejo v poštev šele za prihodnji izpitni rok v aprilu. Posebna obvestila se kandidatom ne bodo razpošiljala.

Izpitni odbor.

— Nameravana koncerta »Trboveljskega slavca« v Celju in Mariboru 5. in 6. oktobra sta vsled raznih ovir preložena na nedoločen čas.

NE MUCITE UCENCEV IN SEBE PRI POUKU. AMPAK UPORABLJAJTE DOBRE STENSKÉ SOL, SLIKE. Učiteljski dom v Mariboru vam nudi s palicami opremljene slike: JESEN, ZIMA, ZETEV PSENICE, ČAS, BLED Ž OKOLICO. Prvi dve staneta po 70 Din, druge pa po 40 Din. Da si zamore nabaviti te slike vsaka šola, je račune možno poravnati še v računskem letu 1936./1937.

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje A. K. v M.

1. Ali ima žena državnega vpokojenca, ki živi z možem radi družinskih sporov v ločenem gospodinjstvu in v različnih krajih, pravico do pokojnine, ako bi ji mož umrl. Sedaj jo vzdržuje mož in nima sama nobenega premoženja in zaslužka.

2. Ali se šteje v čas, ki je potreben za polaganje praktičnega izpita tudi doba, ko je bil abiturient nastavljen iz bednostnega fonda, in sicer v razredu.

Odgovor: Ad 1. Po § 147. Ur. z. pripada rodbinska pokojnina zakoniti ženi, če ni ločena po predpisih rimsko-katoliške cerkve, t. j. če ni cerkveno ločena. Zadevno je razsoditi tudi v konkretnem primeru drž. svet in je vsebina razsodbe objavljena v Roč. kat. str. 183 pod VIII.

Ad 2. Dnevničarska služba in zaposlitev iz bednostnega fonda se ne šteje v čas potreben za polaganje praktičnega izpita, niti v čas za napredovanje, pa tudi ne za pokojnino.

— § Ročni Katalog 1935./1936. Na strani 24. Roč. Kat. izvolite popraviti neljubo tiskovno pomoto v datumu smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. t. j. iz »7.« v pravilno »9. X. 1934«.

— § Tablice »Moji prejemki«, za šol. leto 1935./1936. se dobe v knjigarnah »Učiteljske

UČITELJSKIM DRUŠTVOM NA ZNANJE!

1. Članarino naj pobirajo poverjeniki na šolah mesečno naprej.

2. Zaostalo članarino članov naj društva izterjajo od svojih članov v mesečnih obrokih.

3. Mesečne prijave naj dostavljajo društva redno in točno, najkasneje do 10. vsak mesec.

4. Članski izkazi naj bodo predloženi sekciji vsaj do 30. sept. t. l. Nadaljnji vstop in izstop članstva naj se regulira potom mesečnih prijav.

5. Dolžna članarina lanskega upravnega leta naj se poravna čimprej.

6. Tovariši (ice) upravitelji (-ice) se naprošajo, da intervenirajo pri kraj. šol. odborih v svrhu čim hitrejšega nakazila zaostale naročnine na »Popotnika«. Prvi številki »Popotnika« bodo priložene položnice št. 11.153 z označbo dolga in prosimo, da se jih sigurno poslužite. Sekciji dolgujejo krajevni šolski odbori na naročnini »Popotnika« nad 100.000 Din in razumeti moramo, da tako visoka terjatev znatno ovira redno poslovanje sekcije.

Blagajnik.

tiskarne« po 50 para. Tovariši(ce) naročite si jih, izpopolnite redno, da boste imeli točen pregled svoje plače in na njih tudi opozorilo, kdaj vam dospo poviški — napredovanja.

Tovariše predsednike, katerim sem lansko leto poslal tiskavnice in mi niso še sporočili, prosim za obvestilo, kako se je obnesla tiskovina.

Naša gospodarska organizacija

— § Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za mesec maj—september 1935. Darila: Antonija Šijanec, učit. v Radvanju, 10 Din; J. Kontler, šol. upr., Koprivnik, namestu venca na grob tov. Zalajju 50 Din; zbirka ob priliki slovesa od priljubljenega nadzornika g. Ivana Tomažiča pri Sv. Trojici v Slov. gor. 100 Din; Hilda Skaza, učit., Sv. Tomaž pri Ormožu, 40 Din; Savez nabavlj. zadruga v Beogradu 500 Din; A. Hren, šol. upr., Studenci pri Mariboru, nabral o priliki razvitja prapora PJS v Studencih 232 Din; darila v penzionatu UD 190 Din; učit. društvo za ptujski okraj na članarini 386 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Gospodarska podjetja: zemljevidi 5278 Din; slike 76.50 Din. Na deležih je bilo vplačanih 845 Din. Mirko Kožuh, blagajnik UD.

Mladinska matica

— mm Ocenj o knjigah Mladinske matice sta izšli tudi v »Slovenskem učitelju« in v »Vrtcu«. Ocenj sta kratki, a razmeroma usodni. Kritiki v »Vrtcu« izražajo željo, da bi se čtivo bolj usmerilo na versko in etično stran. V Slobodnjakovem Slovenskem slovarstvu urednika avtor Lovrenčičeve »Tiho življenje«, ki je izšlo v naših publikacijah med 3 najzanimivejše Lovrenčičeve prozaične poizkuse in dostavlja, da je »Tiho življenje« zanimivo kot poizkus modernizirane stare goriške in gorenjske legende. Letošnja prva številka

»Jugoslovenčeta« posnema iz »Krešnice« članek »Nekdanji velikani na zemlji«, »Male crikvene i školske novine«, ki jih izdajajo Gradskičanski Hrvatje v Avstriji pa prenaša prevod Ahačičeve »Pesmi brez konca«, ki je izšla v »Našem rodu«. V novi 3. številki za srednje šole, je izšla Balada o brinovki od Srečka Kosovela, ki je izšla pred časom v »Našem rodu«, »Šimov Lipe«, ki je v »Našem rodu« tako ugajal izda Kristina Hafnarjeva tudi v knjigi.

KOLIKO NAROČNIKOV NA »NAŠ ROD« JE BILO V TVOJEM RAZREDU LANI? LETOS PRIDOBI VSAJ ENEGA VEČ!

— mm Poverjenikom in naročnikom »Našega roda« naznanjamo, da se uprava glede na sklepe odbora in vpeljanega sistema plačevanja ne more in ne sme ozirati na naročila brez vplačanega denarja. Le kdor pošlje denar, je zabeležen kot naročnik naših publikacij. M. M. izdaja svoje publikacije brez vsakega dobička, zato pa ne more prevzemati tudi nikakega rizika. Prosim, da se to upošteva.

TA TEDEN naj bo posvečen agitaciji za »Naš rod« in naše publikacije. Lani smo dosegli 22.000 naročnikov, letos moramo iti še više. V vsakem razredu mora biti vsaj en naročnik več, to naj bo naša maksima. Lani je bilo nekaj šol brez »Našega roda«, letos tega ne sme biti. Tovariši, pokažimo, da se zavedamo velike kulturne misije te naše ustanove, na katero smo lahko ponošni!

Za 2250 Din dobijo naši naročniki celoten letnik »Našega roda« in 4 knjige.

»Naš rod« izide letos na boljšem papirju in bo izredno bogato ilustriran. Prav tako bogato bodo ilustrirane tudi vse 4 knjige.

Kot glavna povest bo izhajala skozi ves letnik izredno lepa in napeta povest Toneta Seliškarja »Bratovščina Sinjega galeba«, katere dejanje se vrši na našem Jadranu. Tudi za najmlajše bo preskrbljeno letos v veliki meri.

Sotrudništvo so obljubili uredništvu naši najboljši pesniki, pisatelji in ilustratorji. Prav zanimiv bo tudi poučni del lista, ki bo beležil tudi vse dnevne zanimivosti doma in po svetu.

Za naročnike ugankarje bodo razpisane tudi lepe nagrade v vrednosti nekaj tisoč dinarjev. Lepe nagrade v živalih bodo razpisali tudi letos mladi rejci malih živali.

Šolski radio

— r II. teden. V torek, dne 8. oktobra bo predaval g. prof. Grafenauer Fran: »Ob obletnici smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.« II.—III.

V petek, dne 11. oktobra bo predaval g. France Uršič »O slovenski Koroški«. Pokazal nam bo najlepši del in središče Koroške: Celovec, Gospo Sveto in okolico Vrbskega jezera. II.—III.

V kmetijskem radiu bo v nedeljo, dne 6. oktobra ob 7.30 predaval g. inž. Sadar Vinco: Kmetijska posvetovalnica.

Stanovska organizacija JUU iz društev: Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LOGATCU bo zborovalo 12. oktobra t. l. v osn. šoli na Rakeku. Začetek točno ob 8. uri. — Na dnevnem redu je situacijsko poročilo in poročilo o predsedniškem zboru v Ljubljani, poročilo banovinske in državne skupščine, predavanje o Bolgariji in Turčiji (ref. tov. Pavčič) in slučajnosti. — Udeležba obvezna! Odbor.

— JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO SV. LENART V SLOVENSkih GORICAH bo zborovalo dne 12. oktobra 1935. pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah ob 10. uri dopoldne. Dnevni red bo sledeči: 1. Otvoritev. 2. Poročilo društvenih funkcionarjev. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Poročilo o banovinski in državni skupščini. 5. Članarina za leto 1935./36. 6. Tekoča vprašanja. 7. Slučajnosti. Naj se ravno v teh težkih časih pokaže naša stanovska zavednost in zato se pričakuje polnoštevilna udeležba. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA VZHODNI DEL bo imelo občni zbor dne 7. oktobra 1935. ob 9. uri dop. v dvorani OUZD na Miklošičevi c. v Ljubljani. Dnevni red: 1. Komemoracija za pok. kraljem Aleksandrom. 2. Poročilo o banovinski in državni skupščini. 3. Občni zbor. 4. Slučajnosti in samost. predlogi. Pripravite predloge glede situacijskega poročila in s polnoštevilno udeležbo dokažite stanovsko zavest, ki je sedaj absolutno nujna. Odbor.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

* V ITALIJI so mladinske organizacije dosegle menda višek. Po statistiki izgledajo takole: udruženje »Balila« ima 1.913.144 dekčkov in 1.665.200 deklic. — Avantgardisti imajo 568.079 moških in 250.863 ženskih. — Skupno 4.379.286 članov. Številno članov se je od preteklega leta povečalo za 737.585.

* V AVSTRIJI odpuščajo poročene učitelje in jim znižujejo plače. Na Dunaju je bilo od 2000 poročenih upokojenih 1200. Predvsem upokojajo one, ki imajo vsaj 450 šilingov mesečne plače. Na njihova mesta je bilo imenovanih 350 novih »cenenih«, ki imajo na mesec samo 120 šilingov.

* V ŠVEDSKI imajo tudi hiperprodukcijo učiteljev, zato so znižali število v zavod sprejetih na 20. — Učiteljska organizacija je protestirala proti premeščanju učiteljev iz kraja v kraj. Učiteljstvo plačujejo občine. Plača

Poročila

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V SOSTANJU je imelo občni zbor in zborovanje dne 21. septembra 1935. v Šoštanjju. Navzočih 87,5% članstva.

Tov. predsednik otvori zborovanje v znamenju težkih časov, kot posledico srejetih poročil o znižanju naših dohodkov.

Nato so se obravnavali dopisi od zadnjega zborovanja do danes. Pri banovinski skupščini kakor tudi pri državni je zastopal naše društvo tov. predsednik, ki poda tozadevno poročilo, katerega vzame članstvo na znanje. Posebno zadoščeno imamo radi tega, da je glavna skupščina v Sarajevu izpadla letos dostojanstveno in da so bile razprave primerne našemu stanu. Upanje je, da so razmere v udruženju toliko sanirane, kar je predvsem zasługa tov. Dimnika, da bo od sledj vladal tudi v naši organizaciji red. Urediti bo še razmere v Savski banovini, kjer vlada hudo nasprotstvo med sekcijso upravo in opozicijo kar je tudi medtem že urejeno. Op. uredništva).

Nato poročajo funkcionarji društva. Posebno se poudarja nad vse dobra udeležba na zborovanjih. Nadzorni odbor predlaga tov. blagajničarki kot tudi ostalemu odboru razrešnico, kar članstvo v odobravanjem sprejme. Članarina se določi za prihodnje leto 170 Din.

Sledilo je predavanje tov. Menharta: »Dosedanje delo učitelja na vasi«, za tem pa tov. Menceja: »Smernice bodočemu delu učitelja na vasi«. Članstvo je sledilo referatom z velikim zanimanjem. Sledil je sklep: Vsi, ki se zanimajo za delo učitelja (-ice) na vasi, se sestanejo 5. oktobra v Velenju. Za prihodnje zborovanje bo preskrbel odsek za ženska vprašanja referat, na eno naslednjih zborovanj bomo povabili tov. Vranca iz Maribora.

Pri slučajnostih smo se podrobno pogovorili o položaju, v katerega pridemo s 1. oktobrom. Tov. predsedniku se dajo navodila za sejo predsednikov v Ljubljani.

Tov. Jenko prosi, naj društvo poizkuša potom sekcije doseči vštete dobe nastavitve iz bednostnega fonda v čas, ki je potreben za polaganje praktičnega izpita.

Ker učiteljstvo ne dobiva — odnosno nerodno prejema stanarino, naj izposluje sekcija na merodajnih mestih ukinitve uslužb. davka potom računovodstva, ker po tozadevni predpisi odteguje davek dotičnik, ki izvršuje izplačila.

R. Macarol, tajnik. I. Vrečko, predsednik.

Prihajamo zopet z modnimi novostmi za jesensko sezijo

Velemanufaktura
A. & E. Skabernè
Ljubljana

Novosti na knjižnem trgu

— k Prospekti za Šilihov mladinski roman »Beli dvor«. Vsi tovariši(ce), ki so prevzeli nabiranje predplačnikov, se vljudno naprošajo, da nabrane in pravilno izpolnjene prijavnice takoj odpošljejo, ker je s 1. oktobrom potekel prijavnji rok. Vsaka šola naj bi naročila po en izvod vsaj za šolsko knjižnico, učiteljstvo pa bi naj priporočalo, da se prijavi tudi druge v dotičnem kraju obstoječe knjižnice. Mladinski roman »Beli dvor« zasluži po svoji vsebini, ki pravilno in pravično osvetljuje požrtvovalno delo slovenskega učitelja, vso podporo, da bo mogel iziti.

KNJIGARNA
»UČITELJSKE TISKARNE«
registrirane zadruge z omeji. zavezo
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6
PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vanka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.